

An aerial photograph of a lush mangrove forest. A winding river or canal cuts through the dense green vegetation. In the background, several large, jagged limestone karsts rise from the landscape under a hazy sky. The text is overlaid on the upper portion of the image.

Hoofdstuk 2: Grote natuurlandschappen op Aarde

Het Amazonegebied

Meneer de Boer

Leerdoelen (les 1)

1. Je kan in je eigen woorden uitleggen wat drie kenmerken zijn van een tropisch regenwoud.
2. Je kan uitleggen waar tropische regenwouden op aarde groeien.
3. Je kan uitleggen wat **ontbossing** en **herbebossing** is.

Leerdoelen (les 2)

1. Je kan de twee verschillende landschap soorten beschrijven
2. Beschrijf waar tropische regenwouden ontstaan en waarom daar.
3. Beschrijf waardoor het tropisch regenwoud wordt bedreigd.

1. Het Amazonegebied

- 170 keer groter dan Nederland
- **Amazone**: op 1 na grootste rivier ter wereld
- Rivier ontspringt in Peru (Andes) en mondt uit in Brazilië (in zee)

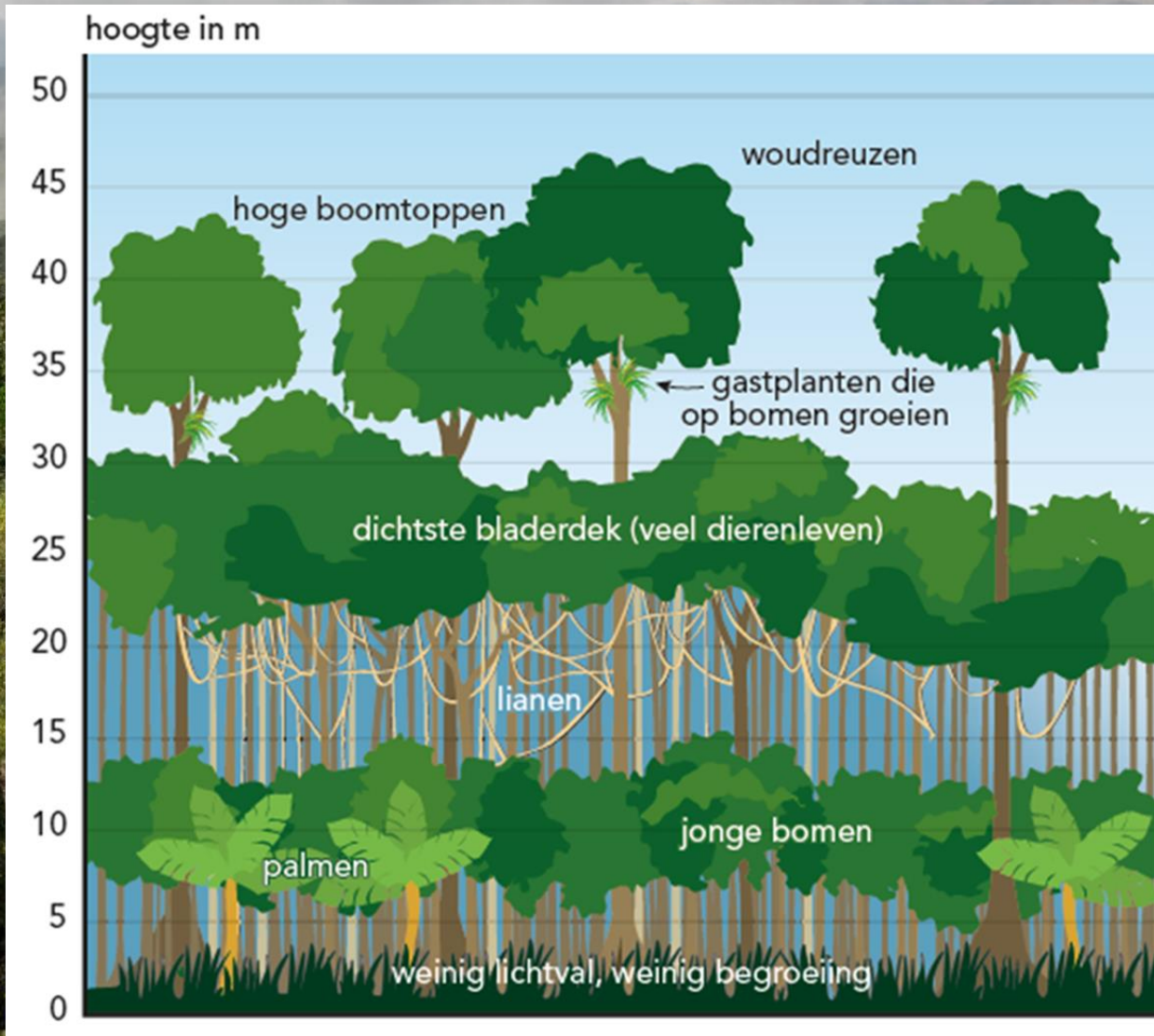
2. Tropische regenwouden

- **Tropisch regenwoud** = dicht, ondoordringbaar bos in warme en vochtige tropen.
- Bijvoorbeeld het Amazonegebied in Zuid-Amerika.
- Kenmerken:
  - In de **tropen** $23\frac{1}{2}^{\circ}$ N.B. en $23\frac{1}{2}^{\circ}$ Z.B.
  - Altijd warm
  - Veel regen
  - Grote biodiversiteit

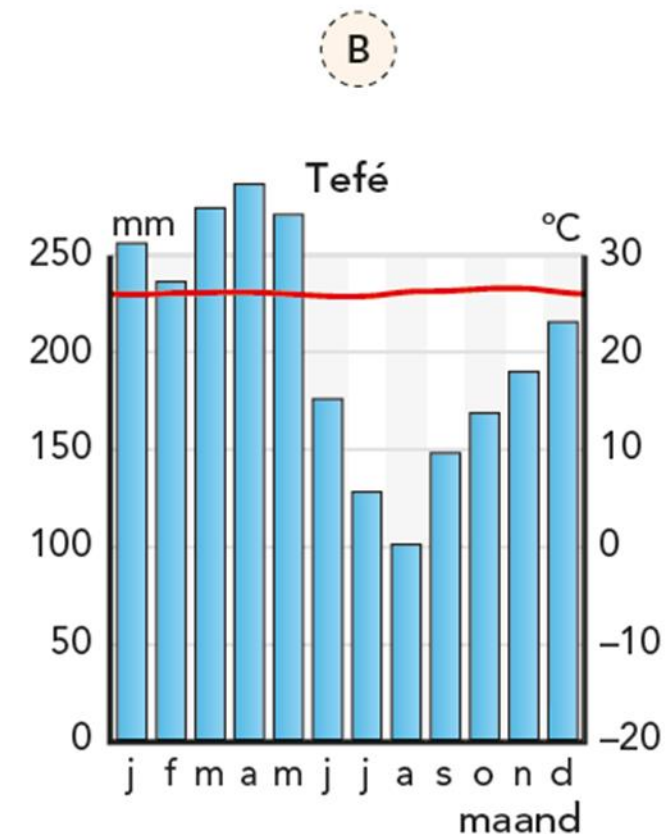
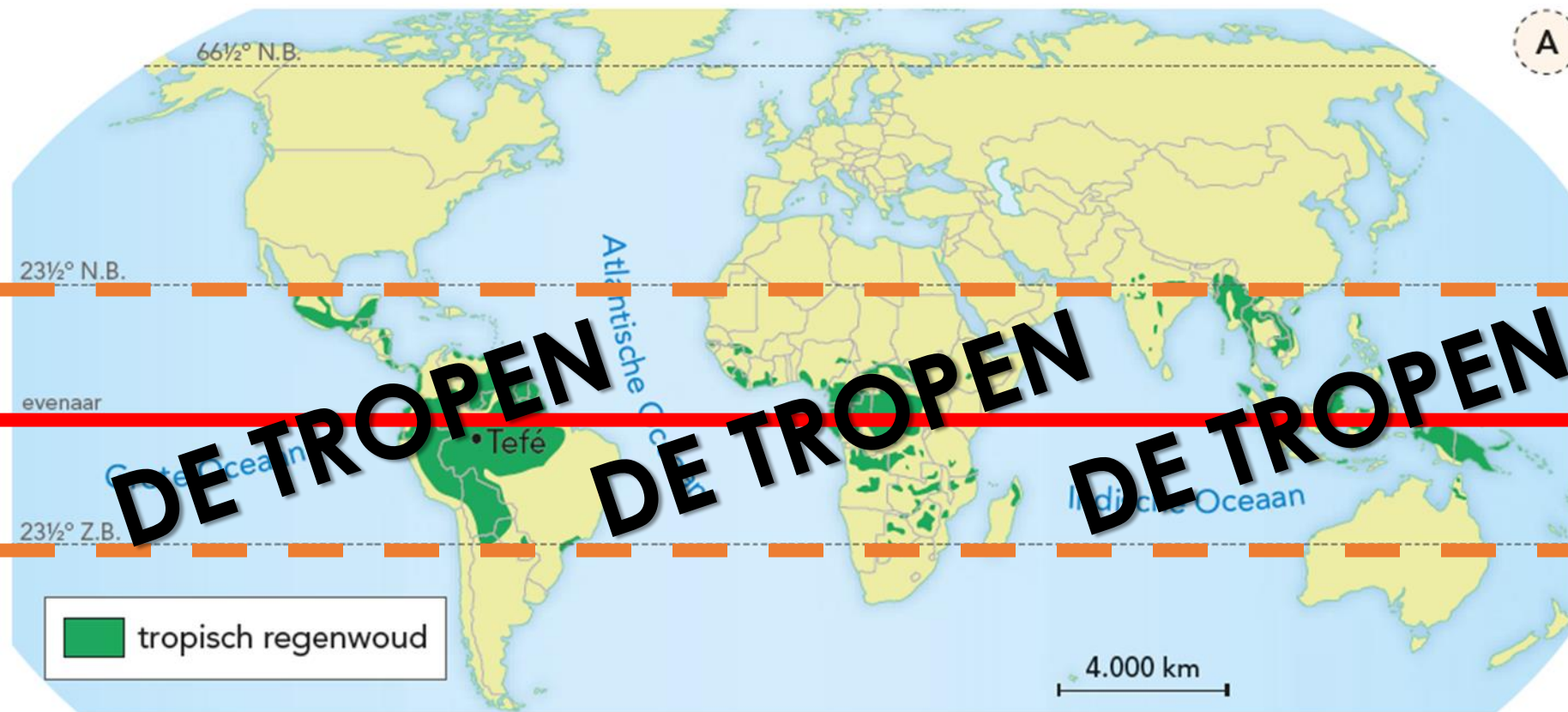
3. Etages

- **Etages** zijn verschillende lagen in het tropisch regenwoud.
- Hierdoor is er veel **biodiversiteit**.
- Bio = leven
- Diversiteit = verschillend

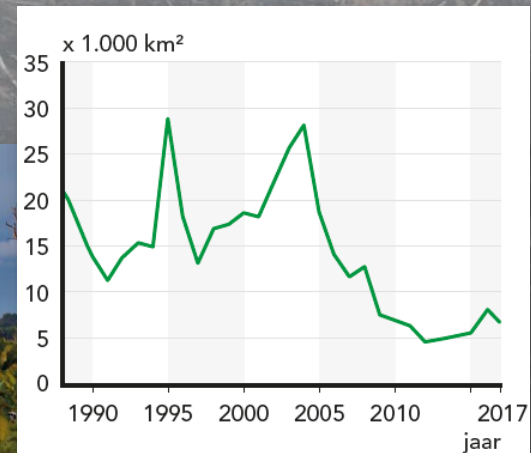
4. Waar zijn tropische regenwouden?

5. Ontbossing

- Het Braziliaanse regenwoud wordt ernstig bedreigd door **ontbossing**.
- Ontbossing = het kappen van bossen.
- Oorzaak 1: Ongelijke bevolkingsspreiding (nieuwe steden maken)
- Oorzaak 2: **Natuurlijke hulpbronnen**: goud, uranium, rubber, hout
- Oorzaak 3: Landbouw: rundvlees, soja

FIGUUR 7 Ontbossing in het Amazonegebied.

6. Herbebossing

- De bossen in het Amazonegebied zijn belangrijk omdat:
  - het leefgebied zijn van indianen
  - ze zuurstof 'produceren'
  - grote biodiversiteit
  - herkomstgebied dagelijkse producten en medicijnen

→ Veel mensen willen daarom een **duurzaam** gebruik van het bos.
→ Duurzaam = ervoor zorgen dat het altijd blijft bestaan.

- Duurzame bosbouw → **herbebossing**

7. Aardrijkskundige gebieden

- Aardrijkskunde gaat over gebieden.
  - gebied/regio = stuk van het aardoppervlak.
  - gebied kan groot (werelddeel) en klein (eigen buurt) zijn.

Landschap = het zichtbare deel van het aardoppervlak.

7. Aardrijkskundige gebieden

- Bij aardrijkskunde beschrijf en verklaar je.
- Beschrijven: wat ergens is.
  - waar is de stad gebouwd?
- Verklaaren: waarom dat zo is.
  - waarom is de stad daar gebouwd?
  - verklaren doe je met:
    - menselijke factoren
    - natuurlijke factoren

8. Soorten landschappen

- **Natuurlandschap** = (bijna) niets is door de mens veranderd.
  - bergen, rivieren, moerassen
  - fysische geografie bestudeert hoe een natuurlandschap is ontstaan.
- **Ingericht landschap** = landschap door mensen veranderd.
  - wegen, huizen, akkers
  - sociale geografie bestudeert hoe mensen het landschap hebben ingericht, en hoe mensen leven.

Waarom is de stad daar gebouwd?

- Natuurlandschap

- Ingericht landschap

Cultuur- en natuurlandschap

- Als **landschappen** door **mensen** zijn ingericht, is er meestal **weinig** over van de oorspronkelijke / natuurlijke plantengroei
→ vegetatie
- Hoe **meer mensen**, hoe minder natuurlijke begroeiing en hoe **meer cultuurgrond**.
→ ingericht landschap = **cultuurlandschap**
- Dunbevolkte gebieden met natuurlandschappen.
→ tropisch regenwoud, hooggebergten

Breedteligging en temperatuur

De breedteligging van een plaats heeft grote invloed op de temperatuur.

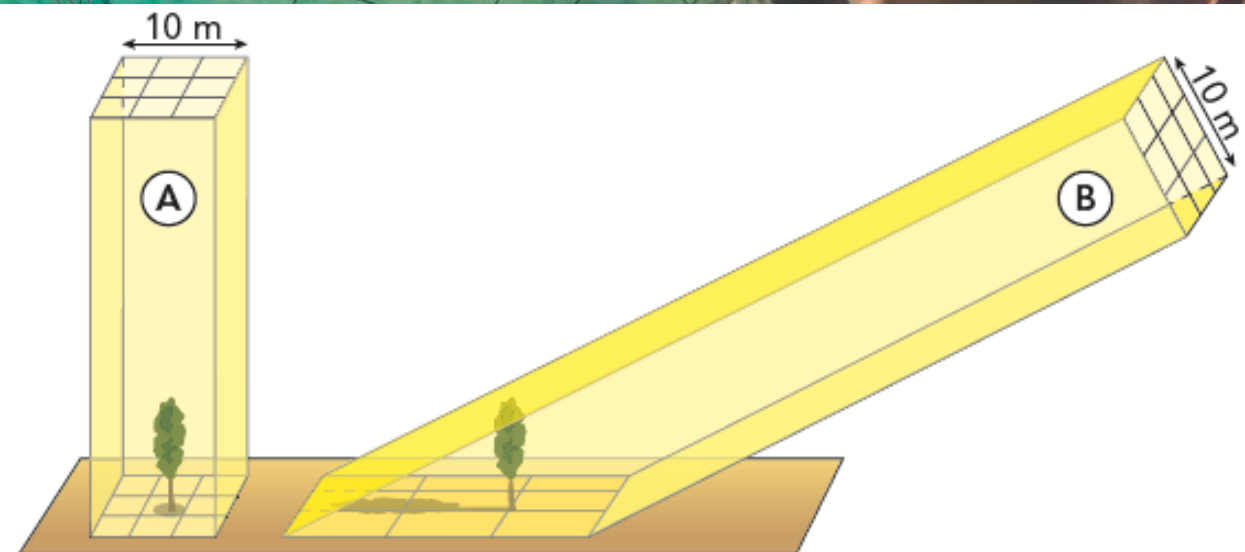
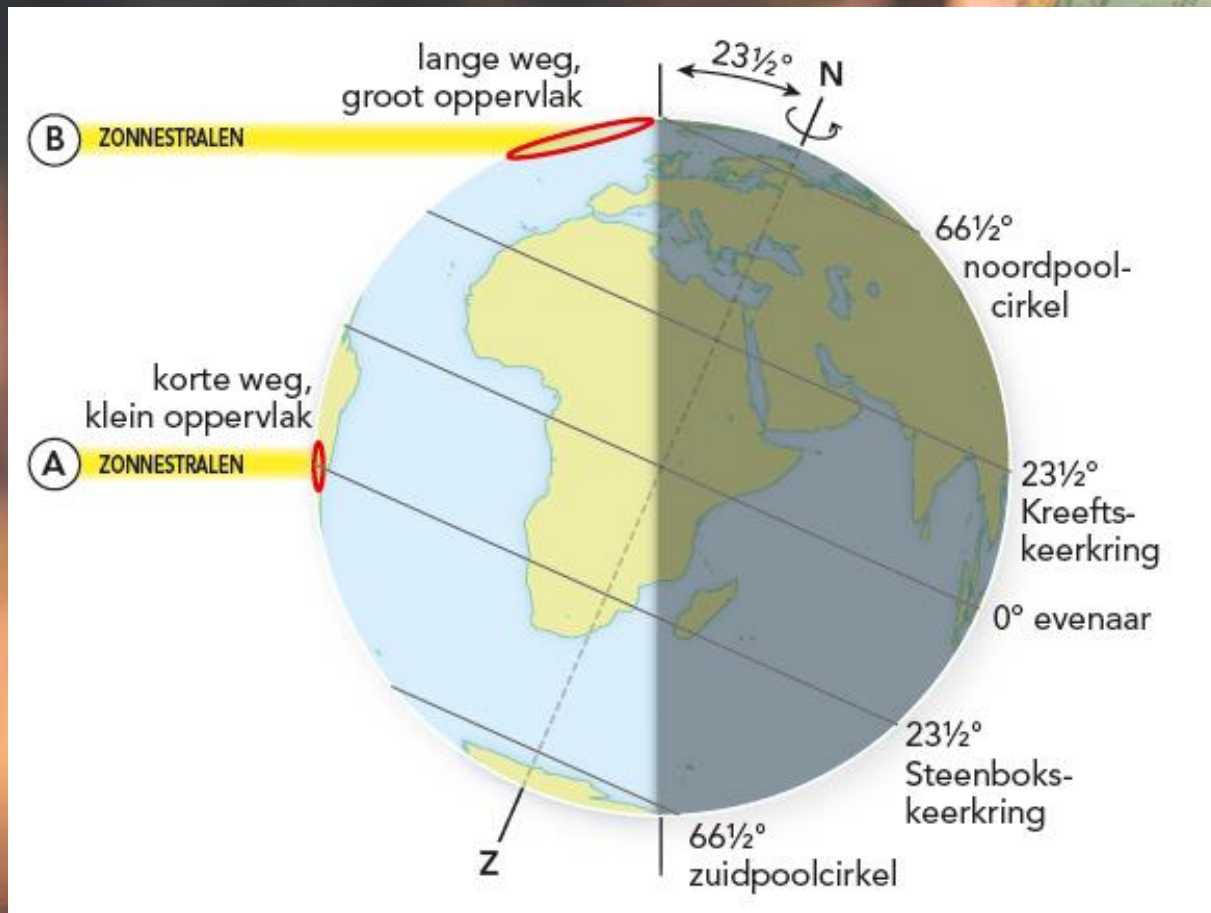
→ hoge breedte: koud

→ lage breedte: warm

- Oorzaak 1: loodrechte zonnestralen → verwarmen kleiner oppervlak dan schuine zonnestralen
- Oorzaak 2: loodrechte zonnestralen → kortere weg door dampkring → minder stofdeeltjes en wolken

Breedteligging en temperatuur

Neerslagsfactoren

De dampkring bevat water in **drie vormen**:

- **bevroren** (ijs of sneeuw)
  - **vloeibaar** (water)
  - **gasvormig** (waterdamp)
- zichtbaar als wolken

• Twee regels:

1 Lucht die opstijgt, koelt af.

2 Koude lucht kan minder waterdamp bevatten dan warme lucht.

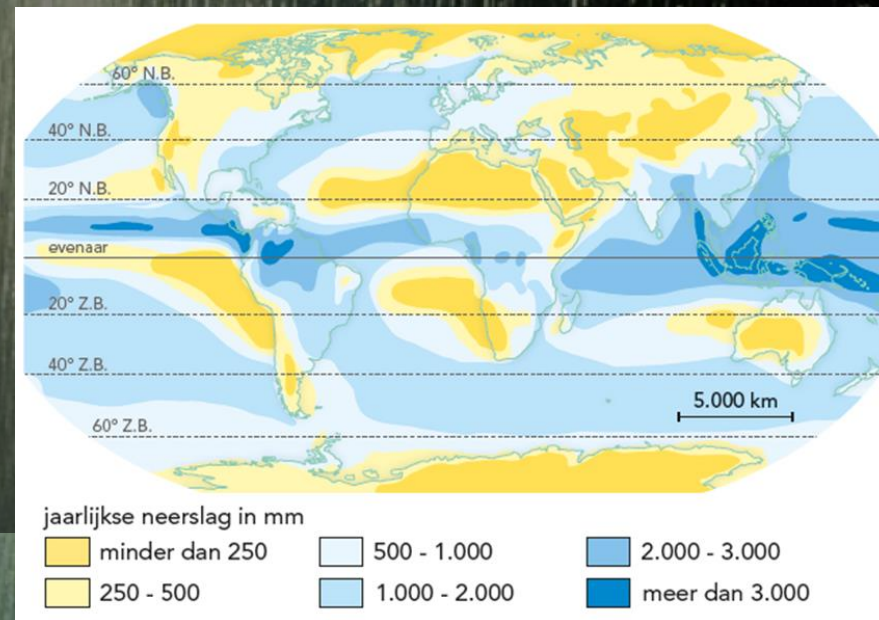
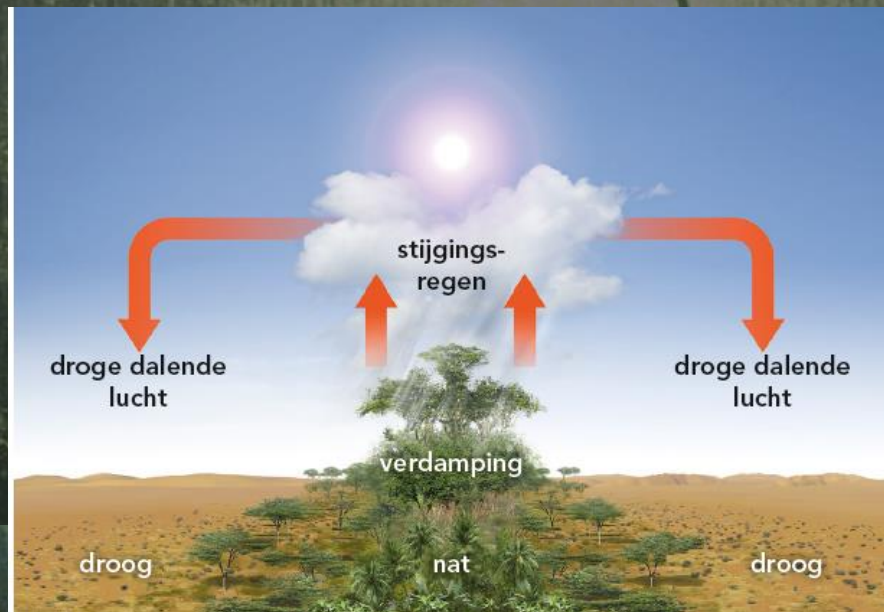
→ gevolg = **neerslag**

Stijgingsregen

Evenaar → altijd warm → warme lucht stijgt op → koelt af → kan minder waterdamp bevatten → stijgingsregen

- De gebieden met stijgingsregens zijn goed te herkennen op wereldschaal.

Klimaatdiagram

- Een klimaatdiagram brengt de gemiddelde temperatuur en neerslag van een plaats in beeld.

